

Література

1. Касич А.О. Сутність та характеристики поняття «економічна безпека вищих навчальних закладів» / А.О. Касич // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2017. – №2(109). – С.22-28.
2. Касич А.О. Зміст та завдання державної інноваційно-інвестиційної політики України / Касич А.О. // Схід. – 2005. – № 6 (72). – С. 3–9.
3. Касич А.О. Conceptual provisions of development of Ukrainian national innovation system // Касич А., Вохозка М. // Науковий вісник Полісся. – 2017. – № 2 (10), Ч. 2. – С. 16-23.

УДК 330.367

Олена Криворучкіна

*к. г. н., доцент кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана», kneusvetlana@ukr.net*

Дарія Юшкова

*студентка 5 курсу факультету економіки та управління
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана»,
riott.vaan@gmail.com*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM

Анотація. В роботі досліджено інноваційні технології навчання у системі вищої освіти, визначено необхідні компетенції студентів, а також напрямки їх формування. Розглянуто сучасні тенденції SMART-технології.

Аннотация. В работе исследованы инновационные технологии обучения в системе высшего образования, определены необходимые компетенции студентов, а также направления их формирования. Рассмотрены современные тенденции SMART-технологии.

Abstract. In this work the innovative technologies of teaching in the system of higher education are investigated, the necessary competences of students are determined, as well as the directions of their formation. Modern trends of SMART-technology are considered.

Сьогодні інноваційні методи навчання існують на противагу традиційному навчанню. Існування таких методів зумовлене реакцією системи освіти на перехід суспільства на більш високий ступінь свого розвитку, певним чином на зміну покликання освіти готувати не лише «людину, що пізнає», але і «людину, що діє». Також все більш значимою для університетів стає вимога бути не тільки більш динамічними і «гнучкими», але й більш відкритими системами, іншими словами активніше задіювати усі можливості задля позиціонування свого внеску в інноваційний процес і соціальний розвиток.

Варто зазначити, що для сучасного студента необхідно мати дещо інші компетенції, аніж ті, які були актуальні хоча б 10 років тому. Сьогодні студент має бути готовим до швидкого освоєння нових технологій, до самоосвіти, до пошуку необхідної інформації з усіх можливих джерел, вміти правильно застосовувати і поєднувати свої знання та навички на практиці, бути здатним до швидкої самоорганізації, працювати у колективах і творчо мислити. Також не можна ігнорувати необхідність розвитку компетенцій у сучасного молодого фахівця як в області лідерства, так і власне функціональних компетенцій, зокрема персональна ефективність, здатність впливати на обраний напрям бізнесу, несення відповідальності. Таким чином, освітні технології мають відповідати вимогам навчання фахівців своєї справи та враховувати усі зміни нашого сучасного середовища діяльності.

Для більшості постіндустріальних країн вкрай гостро постає питання тісного взаємозв'язку науки, освіти, технологій, інновацій та виробництва, хоча саме цей ланцюг є вирішальним у розвитку країни. Саме через інтеграцію різних елементів науково-технічного, освітнього і виробничого комплексу Україна повинна сформувати власну інноваційну систему як сукупність установ наукової і освітньої галузі, в яких створюються нові знання; нормативної та макроекономічної бази, що включає, зокрема, заходи торгівельної політики, які впливають на просування технологій та їхню вартість; інноваційних та техно-виробничих інфраструктур, спроможних до реалізації інновацій та перетворення їх у товар; можливостей доступу до глобальних інноваційних комунікацій; ринкових умов, що сприяють впровадженню інновацій. Проте наразі зрушення у цьому напрямі відбуваються досить повільними темпами, незважаючи навіть на переваги, які надаватиме така система.

Також було проведено безліч досліджень у різних ВНЗ країни, завдяки яким було виокремлено аспекти, на які слід звертати увагу при впровадженні інновацій в освітній процес. До них відносяться: використання ЕКТС для контролю знань студентів; якомога активніша організація обмінних програм для студентів різних ВНЗ; залучення в навчальний процес працюючих фахівців із галузей, пов'язаних з конкретною дисципліною, а також запрошення вчених, діячів культури, мистецтва на лекції та семінари; нестандартні семінари; підтримка стосунків ВНЗ з роботодавцями; сучасне оснащення навчального процесу інформаційними технологіями та технікою; поглиблення міжнародної співпраці з іншими ВНЗ і бізнес співтовариствами [2, с. 221].

Безумовно наразі має місце проблема обмеження в часі термінами навчання і зростаючим обсягом наукової інформації, які студенти мають опанувати. Саме тому важливо використовувати усі можливості, аби встигати за процесами модернізації, переходу від лекційного викладання матеріалу до комп'ютерних освітніх програм, від книжкової бібліотеки до комп'ютерної, від багатотомних паперових енциклопедій до сучасних пошукових баз даних.

У сучасній зарубіжній педагогіці можна виокремити два основні підходи до навчального процесу: інновації-модернізації та інновації-трансформації. На нашу думку, другий є зараз більш актуальним, оскільки передача студентам знань і виконання завдань за зразком вже не виховує у студента потрібних у його подальшому професійному житті навиків, водночас другий підхід стимулює навчально-пошукову діяльність та передбачає формування у студентів досвіду самостійного пошуку нових знань, їх застосування в нових умовах, формування досвіду творчої діяльності з виробленням ціннісних орієнтацій. Таким чином, творча сторона освітнього процесу як з боку викладача, так і зі сторони студентів стає все більш невід'ємною складовою.

Неможливо не зазначити і соціально-психологічну складову, яка тісно пов'язана з комунікативно-діалогічною навчальною діяльністю, що передбачає окрім звичайного спілкування студентів один з одним і з викладачем та роботи в групах, інтерактивної взаємодії і моделювання життєвої реальності (майбутньої професійної діяльності) у навчальному процесі, рефлексія досвіду пошукової діяльності [1, с. 98].

Завдяки ж новим засобам подання інформації, відкриваються і нові можливості задля її отримання і засвоєння, а також активізація різних сторін сприйняття студентами інформації, що безперечно робитиме їх більш підготовленими, а освітній процес набуде рис цікавості. Тому окрім вищезазначених інноваційних методів навчального процесу можна виокремити такі, як: аудіовізуальний метод навчання; брейнстормінг («мозковий штурм»); діалог Сократа, чат-заняття, веб-заняття, аудіо-, відеоконференції. Якщо ж розглядати детальніше, то чат-заняття – це навчальні заняття з використанням чат-технологій, які передбачають обмін невеликими текстовими повідомленнями в реальному часі. Такі заняття проводяться водночас, щоб усі учасники мали можливість спільного доступу до чату. Веб-заняття – це збірне поняття для дистанційних уроків, які проводяться у вигляді конференцій, семінарів, ділових ігор, форумів, лабораторних та контрольних робіт, практикумів, онлайн тестувань, опитувань та інших форм навчальних занять, що реалізуються за допомогою засобів і технологій Інтернет. Основним засобом інтерактивного спілкування учнів із викладачем та між собою під час використання веб-технологій є форуми – технологія обміну текстовими повідомленнями. На відміну від чату – більш простої форми спілкування, форуми дозволяють обмінюватися повідомленнями асинхронно, а отже, є досить тривалими в часі; організовуються за конкретними темами, дають можливість коментувати чиесь запитання чи відповідь на нього, висловлюючи при цьому, наприклад, власну думку з тієї чи іншої проблеми. Аудіо-, відеоконференції (аудіокасти, вебкати, вебінари) – форма навчання за допомогою найсучасніших технологій передавання звуку

та зображення. Дозволяють проводити практичні «зустрічі» викладачів та слухачів на великій відстані, також дають змогу зібрати значну аудиторію, але вимагають присутності слухача біля технічних засобів відтворення такого спілкування в певний час. Останні методи більше стосуються дистанційного навчання, проте ти не менш вони є актуальними і досить ефективною формою навчання [3].

Місце ж SMART-технологій за останні роки стає все більш вирішальним у системі SMART-освіти. Такі технології якнайповніше реалізують творчий та інтелектуальний потенціал студентів і багато в чому допомагають педагогам зробити навчальний процес цікавішим та наочнішим. Саме Smart-технології дозволяють розробляти революційні навчально-методичні матеріали, а також формувати індивідуальні траєкторії навчання для студентів. Хоча такі технології вже не є новиною, проте все ж варто наголосити, що вони є інтегрованими засобами для навчання студентів, до яких належать: інтерактивна дошка, програмне забезпечення, документ-камера, система контролю знань студентів й персональний комп'ютер. Необхідно також згадати такі нові тренди освітнього ринку як MOOCs (масові відкриті електронні курси), віртуальних конференцій, BYOD (bring your own device) – використання власних пристроїв студентів, самостійну роботу. [4].

Таким чином, інноваційні технології у системі вищої освіти направлені на підвищення якості освітнього процесу та його результативності, сприяють інтенсифікації навчально-пізнавальної діяльності та підвищують мотивацію як студентів, так і викладачів.

Література

1. [Козак Л. В.](#) Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі / Л. В. Козак // [Освітологічний дискурс](#). - 2014. - № 1. - С. 95-107.
2. [Козяр М. М.](#) Інновації у навчальному процесі сучасних вищих навчальних закладів / М. М. Козяр // [Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми](#). - 2016. - Вип. 46. - С. 218-222.
3. [Прилипко С. М.](#) Сучасні інноваційні підходи в навчальному процесі / С. М. Прилипко, С. М. Іванов. // [Право та інноваційне суспільство](#). - 2013. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pric_2013_1_14
4. Smart-освіта: ресурси та перспективи : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 16–17 жовтня 2014 р.) : тези доповідей. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 350 с. – Укр., рос. та англ. мовами. – С. 74-46.

УДК 330 341

Valentyna Lavrenenko

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Business Economics
Department,
SHEI "KNEU named after Vadym Hetman",
valentyna.lavrenenko@kneu.ua*

Liudmyla Petrenko

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Business Economics
Department,
SHEI "KNEU named after Vadym Hetman",
valentyna.lavrenenko@kneu.ua*

**FORMATION OF UNIVERSITY-CENTERED ECOSYSTEMS OF INNOVATIVE
ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE**

**ФОРМУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТОЦЕНТРИЧНИХ ЕКОСИСТЕМ
ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ**